

STATUS UMĚLCE – SONDY DO POSTAVENÍ UMĚLCŮ NA TRHU PRÁCE

Studie byla vytvořena Institutem umění-Divadelním ústavem

Autorky studie:

Jana Návratová

Pavla Petrová

Eva Žáková

Tento dokument byl vytvořen v rámci řešení projektu „Profesionální umění a COVID-19: aktuální dopady jako výzva pro inovace“ (č. TL04000374) s finanční podporou Technologické agentury České republiky v rámci programu ÉTA.

T A
Č R

Technologická
agentura
České republiky



DAMU



OBSAH

Status umělce – sondy do postavení umělců na trhu práce	2
Východiska a kontext	2
Sondy – metodika	4
Sondy – respondenti	5
Sondy – vedení rozhovorů	6
Sondy – výstupy z rozhovorů s uměleckými profesionály	6
Situace v covidové pandemii	7
Status umělce (SU) – podněty k jeho obsahu	8
Zdroje:	9

Status umělce – sondy do postavení umělců na trhu práce

Cílem této části výzkumu bylo na konkrétních výpovědích umělců a umělkyně identifikovat potřeby, slabá a silná místa jako podklad pro nastavení opatření statusu umělce; záměrem bylo zjistit, jak se umělci/umělkyně skutečně chovají na trhu práce – jak zajišťují svoje příjmy, saturují ekonomické potřeby, zdali jsou registrováni do sociálního systému a jakým způsobem jej využívají. Zajímalo nás také, jaké panuje povědomí v této profesní skupině o právech a povinnostech v rámci pracovněprávních vztahů a základní pracovní legislativě.

Východiska a kontext

Doporučení UNESCO o postavení umělce z roku 1980 definuje „umělce“ jako „osobu, která vytváří umělecká díla, nebo se skrze vlastní interpretaci podílí na tomto vytváření, považující uměleckou tvorbu za neoddelitelnou součást svého života. Tato osoba svojí tvůrčí činností přispívá k rozvoji kultury a umění a je uznávána za umělce nebo o toto uznání usiluje. Přitom nezáleží, zda je zaměstnancem, osobou podnikající nebo provozující tvůrčí činnost“ (Unesco,1980).

Doporučení UNESCO zároveň požaduje, aby členské státy UNESCO zlepšily profesionální, sociální a ekonomický status umělců prostřednictvím kroků a opatření „týkajících se odborné přípravy, sociálního zabezpečení, zaměstnanosti, daní, platových podmínek, mobility a svobody projevu.“ Jinými slovy - doporučení tak vyzývá členské státy, aby umělcům přičky stejná práva jako ostatním skupinám, které vyžadují zvláštní zacházení.

Usnesení Evropského parlamentu o sociálním statusu umělců z roku 2007 č. 14 vyzývá členské státy, aby zlepšily stav smluv umělců v Evropě a aby – mimo jiné – podporovaly celoživotní vzdělávání, rekvalifikaci, mobilitu a zaměstnanost (Evropský parlament, 2007).

V roce 2018 potvrdila Nová evropská agenda pro kulturu Evropské komise sociální a ekonomický dopad kultury a její roli ve vnějších vztazích. Zároveň s tím připustila přetrvávající překážky pro uměleckou práci, například nerovné odměňování a riziko dvojího zdanění. Podobným směrem se ubíral i Pracovní plán pro kulturu Rady EU 2019-2022, který mezi své priority zařadil vybudování ekosystému, který podporuje umělce, kulturní a kreativní profesionály a ustanovení nové otevřené metody koordinace týkající se statusu a pracovních podmínek umělců (Rada EU, 2018).

Právě v době pandemie si i EU plně uvědomila, že některé aspekty vztahující se k pracovním podmínkám umělců byly na evropské úrovni dlouhodobě řešeny nesystematicky a toto úsilí zatím nevedlo ke zformování jednotného přístupu ke složitému statusu umělce. Pandemie, která prohloubila křehké postavení umělců a pracovníků v kultuře, tak ještě více zdůrazňuje potřebu podpořit přímé řešení problémů.

V září 2020 přijal Evropský parlament usnesení o kulturní obnově Evropy. V usnesení byla také zdůrazněna potřeba zlepšení pracovních podmínek kulturních a kreativních pracovníků, které se během pandemie zhoršily a návrh na vytvoření evropského rámce pro pracovní podmínky v kulturních a kreativních odvětvích. Bylo zdůrazněno, že pro uměleckou a kulturní práci je typická:

- Nepravidelnost, různorodost a nestabilita, která je zde zřetelnější než v jiných sektorech.
- Práce v kultuře je také často nedostatečně placená a nejistá (Evropský parlament, 2020a, 2020b).

Nejistotu umělců vysvětluje několik faktorů:

- umělci a pracovníci v kultuře nemají klasickou pracovní dobu, takže se jich týkají nestandardní pracovní podmínky, status a příjem,
- nepředvídatelnost koncového produktu umělecké práce a jeho přijetí,
- obchodní modely jsou v této oblasti založené na jedinečnosti umělce a společenských hodnotách odlišných od cílů na trhu,
- inklinace k přeshraniční mobilitě (což je spojeno s řešením neobvyklých situací, které nelze zařadit do běžných kategorií vztahujících se na víza, sociální ochranu nebo daňovou problematiku),
- skutečnost, že umělecká tvorba je časově i pracovníčně náročná.

Během své kariéry pracují umělci a pracovníci v kultuře obvykle na částečný úvazek, nemají smlouvu na dobu neurčitou, v lepším případě kombinují zaměstnání a samostatně výdělečnou činnost (mimo jiné Damaso et al, 2021).

Jedním z nejvíce aktivních je v otázkách postavení kreativních pracovníků Evropský parlament. Ten ve svých usneseních z roku 2007, 2016 a 2020 vyzval opakovaně ke zlepšení situace umělců. Vzhledem k tomu, že ale nebylo stále dosaženo velkého pokroku, přijal na podzim 2021 Zprávu o situaci umělců (Evropský parlament, 2021). V ní vyzývá mimo jiné členské státy EU:

- k začlenění kulturních a kreativní odvětví do všech nástrojů finanční podpory;
- k odstranění překážek udržitelné a inkluzivní přeshraniční mobility;
- k lepší podpoře v oblasti víz, zdanění, sociálního zabezpečení a přístupu k odborné přípravě a
- uznávání titulů z oblasti uměleckého vzdělávání;
- vítá zřízení informačních míst pro mobilitu, která budou poskytovat pomoc umělcům a pracovníkům v oblasti kultury a podporovat udržitelnou mobilitu;
- vybízí členské státy, aby umožnily kulturním a tvůrčím pracovníkům daňový odpočet provozních výdajů souvisejících s jejich uměleckou činností, jakož i nákladů na vybavení nebo odbornou přípravu (zvyšování dovedností a rekvalifikace);
- k odsouzení stereotypy, sexismus a sexuální obtěžování v kulturním a tvůrčím odvětví a uznává zásadní úlohu kultury a umění při prosazování kulturní rozmanitosti a podpoře inkluzivních společností a boje proti všem formám diskriminace.

V České republice se snahy o zavedení Statusu umělce zintenzivnily až na přelomu roku 2019 a 2020, kdy byly realizovány některé dílčí studie a jednání. Neexistence Statusu umělce v ČR byla zdůrazněna s příchodem pandemické krize, kdy právě individuální kreativní pracovníci byli zasaženi nejvíce. V době pandemie bylo pro státní správu obtížné identifikovat umělce jako profesní skupinu, kterou by bylo možné zahrnout do kompenzačních balíčků a jiných případných druhů podpor. Vyjevilo se, do jaké míry je nepochopená a nezmapovaná sféra uměleckých profesí; zvláště ta její část, v níž umělci fungují jako OSVČ. Nedostatečný přehled o tomto profesním poli se projevil jak na straně státu, tedy Ministerstva kultury ČR, které by mělo tuto oblast spravovat, tak odborných institucí, ale i samotných profesních organizací. Profesní

organizace se na začátku pandemie musely zorientovat ve svých kompetencích, prioritách a kapacitách, ale také v profilu svých členských základů. Ne všichni umělci se dokázali identifikovat se stávajícími profesními asociacemi a svazy a jejich potřeby a zájmy neměl tudíž kdo zastupovat a tlumočit. V náročných diskusích se hledaly charakteristiky, legislativní rámce a ukotvení, jakož i specifika uměleckých profesí. Ukázalo se, že situace je nesmírně komplikovaná a že panuje nízké povědomí o tom, jak umělci na trhu práce fungují.

Situaci ještě komplikovalo, že do debat nebyla zahrnuta sféra umělců zábavních průmyslů, která zpravidla nečerpá podporu z grantových programů. Tuto skupinu tehdejší ministr kultury Lubomír Zaorálek označil „za umělce, které ministerstvo nezná“. Navíc pandemické restriktce významně dopadly i na tzv. podpůrné profese – technický odborný i pomocný personál, bez něž by ale umělecké projekty nemohly fungovat. Šlo o významnou skupinu, která nejčastěji funguje jako OSVČ, a to i v rámci příspěvkových kulturních organizací státu, krajů a měst.

Institut umění – Divadelní ústav (IDU) se začal tématem statusu zabývat v roce 2021 a nechal vypracovat podkladový dokument, který diskusi o statusu umělce významně zpřehlednil. Umělci v ČR mohou fungovat v několika pracovněprávních modelech:

- Jako zaměstnanci (například herci v divadlech, hráči v orchestrech)
- Jako OSVČ
- Jako kombinace tedy jako zaměstnanec a OSVČ zároveň

IDU se z pověření ministra kultury ujal koordinace diskuse, kterou pak převzalo přímo ministerstvo kultury v souvislosti se Státní kulturní politikou i tzv. Národním plánem obnovy. Plán obnovy – prostředky z fondů EU na post-pandemickou obnovu členských zemí – využila Česká republika jako jedna z nemnoha i na kulturní a kreativní odvětví. Jedna z komponent plánu je rovněž status umělce. Ta se zaměřuje především na posilování kapacit, vzdělávání, internacionalizaci a legislativní nastavení podmínek praxe. Garantem naplnění této komponenty je Ministerstvo kultury.

Sondy – metodika

V souvislosti s aktuální odbornou diskusí na téma status umělce a v rámci spolupráce na projektu Profesionální umění a COVID 19: aktuální dopady jako výzva pro inovace se IDU rozhodl zmapovat konkrétní profesní zkušenosti v širokém poli různých uměleckých oblastí s cílem přispět k tvorbě obsahu plánovaného právního rámce sondami, které odrážejí reálnou praxi, sociální podmínky a některé postoje uměleckých profesionálů vůči praxi na trhu práce a sociálnímu zabezpečení. Jedná se o pilotní vzorek sedmi profilů, při jejichž sestavení a vyhodnocení se tým pokusil seznámit s odborným vedením rozhovorů, bariérami jejich pořizování a možnostmi interpretace. Zkušenosti budou uplatněny v návazných projektech, u nichž se počítá s přesnější metodikou a širším spektrem respondentů.

Hlavním nástrojem ke zkoumání profesní a sociální reality umělců byly tedy strukturované rozhovory. Tuto metodu jsme zvolili jednak proto, že je jedním z hlavních nástrojů celého projektu, který zkoumá změny a inovace v byznys modelech kulturních subjektů. Fungování

individuálních umělců na trhu práce můžeme také považovat za svého druhu byznys model a osobnost umělce za kulturní subjekt.

Dále bylo naším záměrem získat informace, které lze označit za citlivé. Proto byly rozhovory vedeny anonymně. Zajímal nás celý oblouk životního a pracovního příběhu umělkyň a umělců, v němž by byly zaznamenány příležitosti a překážky, ale také naznačeny strategie rozhodování a hodnocení zkušeností z průběhu studia, přechodu do reálné praxe, aktuální situace ovlivněné pandemií, ale také představy o budoucnosti z hlediska druhé kariéry, či důchodu. Zajímalo nás také, jak plní umělci jako občané své závazky vůči státu a jak vnímají jeho roli a podporu. Ptali jsme se ale i na ekonomické otázky – životní náklady, příjmy a výdaje. Tento okruh dotazů lze pokládat za hyper-citlivý a ne vždy se nám podařilo získat přesné odpovědi. Při sjednávání rozhovorů jsme však na tuto zásadní okolnost explicitně upozorňovali.

Sondy – respondenti

Naším záměrem bylo zmapovat zkušenosti aktuálně tvořících umělců z nejširšího pole umělecké praxe, mimo oblast filmu. Film jsme pro účely tohoto výzkumu nechali stranou proto, že jeho celkový kontext je obtížně porovnatelný s dalšími druhy umění, má své zákonitosti a jeho ekonomika je dosti odlišná od světa živého umění a literatury a rovněž nespadá do záběru celkového pojetí tohoto výzkumného projektu. Pro naše účely jsme formulovali kritéria, podle nichž jsme sestavili skupinu umělců, v níž bylo zastoupeno široké věkové spektrum, panovala genderová rovnováha a skupina obsahovala zástupce hlavních uměleckých oborů v různé fázi kariéry – od začátečníků po zkušené a renomované umělce.

Vzhledem k intimitě a citlivosti otázek jsme oslovovali respondenty na základě osobních vazeb a doporučení. Většinou jsme se setkali se vstřícností a ochotou sdílet svoje příběhy a zkušenosti. Všichni respondenti vnímali výzkum jako velmi užitečný a kvitovali odborný zájem o kariérní problematiku.

Ačkoli se téma statusu umělce řeší prioritně s ohledem na umělce OSVČ, jsou mezi respondenty zastoupeni i zaměstnanci, respektive umělci kombinující zaměstnanecký poměr s nezávislou tvorbou, což je, jak ostatně vyplynulo z rozhovorů, běžný přístup k zajištění ekonomické a sociální stability.

Schéma respondentů

gender	věk	oblast	Fáze kariéry	Typ
žena	57	literatura	vrchol	OSVČ + zaměstnaná
muž	46	tanec	vrchol	OSVČ
muž	32	výtvarné umění	profilující se	OSVČ + zaměstnanec
žena	54	hudba alternativní	vrchol	OSVČ

muž	36	hudba klasická	vrchol	OSVČ
žena	31	literatura	profilující se	OSVČ+ zaměstnankyně
muž	24	divadlo	profilující se	OSVČ + student

Sondy – vedení rozhovorů

Struktura rozhovorů byla tvořena na základě stanovení výzkumných cílů. Jednotlivé okruhy obsahovaly sadu příslušných otázek, které nemusely být explicitně v rozhovoru formulovány, pakliže na ně respondentka, či respondent přirozeně sami odpovídali nebo jejich obsah naplnili v rámci své promluvy.

Hlavní výzkumná otázka zněla: Jak funguje umělec na trhu práce – jaké jsou největší překážky/slabá místa fungování umělců na trhu práce? Forma narativního výzkumu dává přednost otevřeným otázkám. Sledují se odpovědi, jak z věcného, obsahového hlediska, tak i způsob formulace, emocionálního zabarvení, výběru slov a jejich opakování apod. Anonymita měla zajistit „safe and free“ prostředí, aby respondent/ka svoji výpověď necenzurovala nebo jinak neomezoval/a. To se ve většině případů dařilo s výjimkou otázek souvisejících s finančními údaji. Ne všichni byli ochotni informace o své finanční situaci sdílet. Často i proto, že o ní neměli úplný přehled v důsledku nepravidelnosti, různé výše příjmů a výdajů v průběhu let.

Umělecké profese se také velmi liší a mají nejruznější specifika (například literatura se zpravidla nestuduje na umělecké škole, tanečník zpravidla nemůže tančit do důchodového věku apod.) a proto se každý z rozhovorů vedl s ohledem na danou oblast.

Důležitou okolností bylo objasnění účelu a kontextu výzkumu. Snažili jsme se respondentům podrobně vysvětlit náš záměr a cíle a jak může otevřené sdílení informací z kariérní praxe pomoci uměleckému profesnímu poli. Rozhovory probíhaly od června 2021 do ledna 2022. Jejich nahrávky a přepisy jsou uloženy v archívu zpracovatelů. Rozhovory byly zpracovány do schematických uměleckých profilů a podrobeny analýze a následující interpretaci.

Sondy – výstupy z rozhovorů s uměleckými profesionály¹

Profesní status

- V našem vzorku se jednalo o mírnou převahu OSVČ / svobodná povolání nad umělci kombinujícími zaměstnanecký poměr a svobodné povolání (4:3).
- Žádný z respondentů neprovozuje svoji pracovní činnost na základě živnostenského zákona (nemá IČO).

¹ Následující závěry nejsou statistickým výstupem a vypovídají jen o profesních zkušenostech a kariérních příbězích sedmi respondentů. Z jejich výpovědí vyzdvihneme některá podstatná témata, která reflektují situaci umělců na trhu práce a přibližují modely uměleckých kariér.

- Nečastějšími typy smluv, které ve své praxi uzavírají jsou – o dílo, o provedení uměleckého výkonu, DPP, licenční, a další smlouvy dle autorského zákona.
- Všichni, až na jednoho respondenta, který je zaměstnán na plný úvazek, podávají daňové přiznání, a to prostřednictvím účetních či daňových poradců; někteří prošli špatnou zkušeností s neplacením povinných odvodů, a proto dnes mají své povinnosti pod kontrolou; jeden z respondentů má i investiční poradkyni.
- Výtvarník zaměstnaný na plný úvazek v oblasti školství, realizuje svoji tvorbu mimo své zaměstnání a prodává díla přímo z ateliéru nebo přes galerie, platby v obou případech dostává v hotovosti, což uvádí jako běžnou praxi.
- Tři ze sedmi respondentů si platí důchodové připojištění, jeden i v zahraničí, kde byl v angažmá.
- Nikdo z respondentů nemá hypotéku.
- Nikdo z respondentů nespoří.
- Náklady na uměleckou činnost se liší podle oboru – výtvarník investuje do materiálu a pronájmu ateliéru, hudebníci do nástrojů, aparatury, taneční umělec do pronájmu studia a tvorby inscenací, literátka do kvalitních počítačových technologií atd.
- V popisu kariér s ohledem na ekonomickou a sociální stabilitu převažují informace o nepravidelnosti příjmů, sezónních propadech (hudba) a nutnosti skládat příjmy z různých zdrojů, což vyžaduje nesmírné množství energie. U některých umělců je objem práce ve výrazném nepoměru s příjmy, ale obava, že při odmítnutí nabídky nebude umělec příště osloven, je velká. V případě literátky v předdůchodovém věku, která je zároveň docentkou, je zarážející nízké platové ohodnocení na univerzitě, které je spojeno s velkou odpovědností, přednáškami, publikační činností, vedením studentských prací, podílem na vědeckých grantech apod. Takže se nedá říci, že by zaměstnanecký poměr byl bezpečnou bází pro umělecké výboje.
- Drtivá většina umělců konstatuje nepřipravenost na profesní praxi po absolutoriu odborných uměleckých škol.
- Všichni respondenti, kteří absolvovali studium na akademiích kritizují nedostatečnou přípravu na praxi; téma pracovněprávních vztahů, odměňování, tvorby ceny práce, povinných odvodů a daní, autorskoprávní problematiky apod. v rámci jejich studia zcela absentovalo. Orientace v oborových vztazích, tržních otázkách a zvyklostech byla s přechodem do praxe dosti mlhavá. Informace si umělci zjišťovali vzájemným sdílením s kolegy.
- K tématu ukončení kariéry se každý z umělců vyjadřuje po svém: tanečník je finančně připraven a schopen se profesně adaptovat, hudebník hodlá přejít postupně na dráhu pedagoga, literátka se zamýšlí spíše nad fází důchodu, nikoli nad koncem literární kariéry, mladší respondenti obecně téma registrují, ale významněji neřeší. Většinově rezonuje podpora rizika sociální nouze ve stáří a nutnost se tomuto tématu věnovat.

Situace v covidové pandemii

- V každém oboru se covidová situace odrazila jinak, ale žádný z našich respondentů či respondentek nemusel měnit profesi, nebo saturovat své potřeby mimo obor; je známo,

že řada umělců během covidové pandemie pracovala v jiných oborech, a ne nutně jen z ekonomických důvodů.

- Kromě jednoho respondenta, který je v zaměstnaneckém poměru, využili všichni v nějaké míře kompenzační programy.
- Období lockdownů prožili respondenty a respondenti různým způsobem – pro někoho šlo o klidové období soustředné tvorby a práci na projektech, na něž nebyl dříve čas (literatura, hudba, výtvarné umění), jiní vyvíjeli horečné aktivity v on-linovém prostředí (tanec), někteří se zapojili do oborového aktivismu a vyjednávání podpor s ministerstvy (hudba).
- Respondent z oblasti tance uvádí, že období covidu znamenalo velký technologický rozvoj a rozšíření jeho tvorby o filmové projekty.
- Respondent z výtvarného umění konstatuje, že zaznamenal zájem o koupi výtvarných děl mimo galerijní a výstavní síť.
- Většina respondentů pocítuje podporu státu jako nedostatečnou, málo pružnou a některé zaskočilo, že se na kulturu „zapomnělo“, že nebyla zpočátku mezi podporovanými oblastmi.
- Někteří doporučují více zdůrazňovat význam nezávislé kultury (např. jako reprezentace státu), rozvoj uměleckých agentur, pečlivější výběr osobnosti ministra/ministryně

Status umělce (SU) – podněty k jeho obsahu

- SU by měl představovat profesní rámec, který by dodal uměleckým profesím společenskou důstojnost a kulturu, jako takové, na významu.
- Umožnil by podporu mladých umělců – nabídky prostor, ateliéry, studia, podpora tvorby formou udělování cen, nabídkou výstavních příležitostí apod.
- Podporoval by umělce v životních krizích a ve stáří.
- Kompenzoval by znevýhodnění náročných profesí – tanečnický, akrobaty, ale také například kameramany.
- Podpořil by vzdělávání umělců.
- Pomohl nastavit ceníky prací.
- Nastavil sociální opatření, které pomohou překlenout křehká kariéerní období – např. rodičovství, období po úrazu (tanec)
- Zajistil generační dynamiku – například zavedením institutu „emeritus“ pro důstojné postavení oborových doyenů.

Zdroje:

- Mafalda DÂMASO, Tere BADIA, Gabriele ROSANA, Kornelia KISS a Sebastiano BERTAGNI, Maya WEISINGER. (2021). Study requested by the CULT Committee of European Parliament. The Situation of Artists and Cultural Workers and the post-COVID-19 Cultural Recovery in the European Union. Dostupné z [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2021/652250/IPOL_STU\(2021\)652250_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2021/652250/IPOL_STU(2021)652250_EN.pdf)
- Evropská komise. (2020a). Collective bargaining agreements for self-employed – scope of application EU competition rules, Ref. Ares(2021)102652. Dostupné z: https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/12483-Kolektivni-smlouvy-pro-osoby-samostatne-vydelecne-cinne-oblast-pusobnosti-pravidel-hospodarske-souteze-EU_cs
- Evropská komise. (2020b). The European instrument for temporary Support to mitigate Unemployment Risks in an Emergency (SURE). Dostupné zde: [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/ATAG/2020/649375/EPRS_ATA\(2020\)649375_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/ATAG/2020/649375/EPRS_ATA(2020)649375_EN.pdf)
- Evropský parlament. (2007). Usnesení Evropského parlamentu ze dne 7. června 2007 o sociálním postavení umělců (2006/2249(INI)). Dostupné z: https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-6-2007-236_CS.html?redirect
- Evropský parlament. (2020). Resolution on the cultural recovery of Europe 2020/2708 (RSP). Dostupné z: https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/B-9-2020-0246_EN.pdf
- Evropský parlament. (2021). Zpráva o situaci umělců a kulturním oživení v EU (2020/2261(INI)). Dostupné z: https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/A-9-2021-0283_CS.html
- Evropský parlament a Rada EU. (2020a). Amending Regulation (EU) No 1303/2013 as regards additional resources and implementing arrangements to provide assistance for fostering crisis repair in the context of the COVID-19 pandemic and its social consequences and for preparing a green, digital and resilient recovery of the economy (REACT-EU). Dostupné zde: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/HTML/?uri=CELEX:32020R2221&from=LV>
- Evropský parlament a Rada EU. (2020b). Proposal for a Directive of the European Parliament and Council on adequate minimum wages in the European Union. Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52020PC0682&from=EN>